

ЕМБЛЕМАТИКА

ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКА СИМВОЛІКА УКРАЇНИ
В НАРУКАВНИХ ЗНАКАХ

Формування з 1992 р. Військово-Морських Сил України зумовило потребу розроблення власної символіки для українських військових моряків. Як відомо, створення цього виду Збройних Сил нашої держави відбувалося на базі Чорноморського флоту колишнього Радянського Союзу. Тож спочатку в українських військових моряків лишалася ще радянська форма одягу, однакова з формою одягу російських моряків, що утруднювало розрізнення їх. Перший крок в утвердженні української символіки зробив тоді новопризначений командувач ВМФ України віце-адмірал Борис Кожин, нашивши на рукавах свого кітеля замість зірки Тризуб. Це викликало величезне обурення серед противників розподілу флоту й створення Військово-Морських Сил України. Водночас цей факт ще раз продемонстрував вагу символів для держави в цілому і її Збройних Сил зокрема.

До 1997 р. становлення новітньої української військово-морської геральдики йшло в річці загального розвитку символіки Збройних Сил. Опрацьовувались різноманітні проекти, які потім надсилались до Міністерства оборони, де їх розглядали, але до практичного впровадження справа не доходила. За такої ситуації, як військовики інших видів Збройних Сил, так і на флоті військові моряки самостійно почали впроваджувати свої проекти. Першими були нарукавні знаки морських піхотинців, бригади спеціальних операцій і частин берегової оборони. Зразки їх опубліку-

вав Центральний музей ЗС України у каталозі „Військова символіка України: Нарукавні знаки (1992 – 1999)” (К., 1999). Із затвердженням у 1994 р. загальновійськових нарукавних знаків було запроваджено знак і для Військово-Морських Сил України. Проте він не відповідав вимогам моряків, тож вони далі пропонували нові проекти.

Основну роботу щодо розроблення нарукавних знаків для українського флоту виконали члени Севастопольського геральдичного клубу „Мадрид” і геральдичного товариства „Геракле”. Призначений командувачем ВМС України контр-адмірал Михайло Єжель підтримав їхню ініціативу. Він видав наказ про створення комісії з розроблення символіки Військово-Морських Сил України. Голова комісії контр-адмірал Віктор Фомін залучив до співпраці фахівців різних напрямів, у тому числі офіцерів, членів геральдичного клубу „Мадрид” Ю. Лужецького й О. Хлобистова. Новий зразок нарукавного знака ВМС, що його розробив О. Хлобистов, упроваджено наказом заступника Міністра оборони – командувачем ВМС України адміралом М. Єжемем 28 березня 1997 р. За місяць до цього затверджено зразок нарукавного знака військових частин ВМС України. Відтак за цим зразком військові частини розробляли свої емблеми, кожна з яких затверджувано окремо. Публікуємо тут опрацьовані відтоді нарукавні знаки, що зберігаються у фондах ЦМ ЗС України.

В.К.

НАРУКАВНІ ЗНАКИ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ВМС ЗС УКРАЇНИ

Вузла зв'язку ВМС ЗСУ

Служби радіологічного, хімічного та біологічного захисту

Окремого гідрографічного загону

Севастопольського військово-морського інституту

Морського вертолітного полку

Військової частини А-2637

СКР „Жовті Води”

СКР „Луцьк”

Миколаївського військово-морського ліцею

Фрегата „Гетьман Сагайдачний”

Служби підводно-технічних робіт

військово-історичний альманах

Севастопольського військово-морського інституту

